

KS. JAN CHRYZOSTOM WLAZŁO (1852-1920)

Urodził się 26 stycznia 1852 roku w Ostrowie Wlkp. Był synem szewca Józefa i Anny z Naglerów. Po otrzymaniu świadectwa dojrzałości 12 marca 1875 roku rozpoczął studia na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie zdał egzamin na nauczyciela gimnazjalnego. Po odbyciu służby wojskowej w armii pruskiej, pracował przez cztery lata jako wychowawca pięciu synów hr. Broel-Platera w Królestwie Polskim. Następnie był nauczycielem religii w gimnazjum w Inowrocławiu. W 1889 roku ukończył studia teologiczne na seminarium gnieźnieńskim i 25 lipca tegoż roku przyjął święcenia kapłańskie. Został wikariuszem i mansonarzem w Zbąszyniu.

Od 1890 roku był jednym z wikariuszy przy archikatedrze w Gnieźnie i do 1893 roku także archiwistą konsystorza. Rozwinął tam działalność wśród młodzieży rzemieślniczej – z jego inicjatywy powstało w listopadzie 1891 roku pierwsze w Wielkopolsce, i w ogóle na ziemiach polskich, Stowarzyszenie Terminatorów Katolickich. Opracował statut i został obrany prezesem stowarzyszenia. Patronat nad organizacją objął biskup Antoni Andrzejewicz, sufragan gnieźnieński. Stowarzyszenie systematycznie powiększało swe szeregi i w sierpniu 1892 roku liczyło już ok. 200 członków. W tym samym roku odbyło się poświęcenie sztandaru. Była to jedna z najprężniejszych organizacji polskich w Gnieźnie. Był też tym sekretarzem gnieźnieńskiej Spółki „Kasa Pożyczkowa”.

W 1893 roku przeniesiono go do Wągrowca, gdzie był nauczycielem religii w gimnazjum. 2 marca 1894 roku zdał ponownie egzamin nauczycielski we Wrocławiu z języka hebrajskiego i religii *pro facultate docendi*, otrzymując mianowanie na nauczyciela szczebla wyższego. W 1896 roku wytyczono mu postępowanie przed kolegium szkolnym za to, iż jako nauczyciel, czyli urzędnik państwowy, poprowadził swoją klasę, w której były też dzieci niemieckie – na poświęcenie w Wągrowcu sztandaru „Sokoła” (uznanego przez sąd pruski za organizację polityczną), a także za nauczanie religii w języku polskim. Jednak zanim odbyło się dochodzenie dyscyplinarne, otrzymał z początkiem 1897 roku przeniesienie na administratora parafii w Kunowie. Podczas dwuletniego pobytu odnowił kościół i plebanię.

W marcu 1899 roku objął probostwo w Strzelcach Wielkich i tam pracował do śmierci. W 1918 roku, po utworzeniu dekanatu gostyńskiego, został mianowany jego dziekanem. Na 25-lecie kapłaństwa otrzymał tytuł radcy duchownego. Z tej okazji ukazał się w „Dzienniku Poznańskim” poświęcony mu autorstwa wiersz Ireny Stablewskiej – poetki z Zalesia. Jako proboszcz w Strzelcach Wielkich zajął się najpierw rozbudową kościoła parafialnego, który okazał się za mały po zamknięciu przez Prusaków klasztoru filipinów na Świętej Górze. Przy pomocy ofiarnego kolatora hr. Marcelego Żółtowskiego z Godurowa przeprowadził rozbudowę kościoła przez jego poszerzenie – konsekracji dokonał w 1904 roku biskup Edward Likowski. Udzielał się w polskim ruchu wyborczym, będąc od czerwca 1909 roku wiceprezesem Komitetu Wyborczego na powiat gostyński. Wiadomo, iż działał w tym ruchu już od roku 1903, wygłaszając naukę o wyborach podczas wiecu w Gostyniu w maju tegoż roku.

W 1906 roku oraz w lutym i w maju 1908 roku prowadził w Gostyniu wiece wyborcze podczas kampanii do sejmu pruskiego. Przewodniczył też podobnym zebraniom w latach 1909 i 1912. W roku 1911 uczestniczył w święcie miejscowego „Sokoła”. Działał w spółdzielczości kredytowej – był założycielem i prezesem rady nadzorczej Banku Ludowego w Piaskach, pełniąc swe obowiązki do śmierci. Nadał brał udział w ruchu śpiewaczym, będąc zapewne kierownikiem chóru w Strzelcach Wielkich, albowiem w lipcu 1913 roku przemawiał podczas zjazdu kół śpiewaczych w Ostrowie Wlkp. Kierował też jako patron Katolickim Towarzystwem Robotników Polskich, obejmującym także pobliskie Piaski. Od ok. 1916 roku był członkiem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Uczestniczył w życiu narodowym także w czasie wojny – w 1917 roku otworzył słowem wstępnym obchód kościuszkowski w Strzelcach Wielkich, podczas którego śpiewał chór.

Zmarł 17 sierpnia 1920 roku w Strzelcach Wielkich i tam został pochowany.